

Hodnocení: 4 body – ještě, s odřenými ušima (je to slušně napsané, byť stále dost dlouhé, není tam nějaká podstatnější nepřesnost; ale schází tomu trochu obecnější přesah: co to všechno, co popisujete, tedy znamená? Čím je to zvláštní a pozoruhodné? – viz můj poslední komentář v textu)

Iva Kalčíková, 262336

15.10.12

SOC400 Věda, technologie a politika

COLLINS, H. M.; PINCH, T. J. (1998): „Edible knowledge: The chemical transfer of memory“. In *The Golem: What you should know about science*. Cambridge: Cambridge University Press, s. 5-26.

Alternativní název: Cvičení červi a trénování hlodavci: chemický transfer paměti pod drobnohledem

V tomto textu se autoři věnují popisu laboratorních experimentů několika vědeckých týmů. Každý z týmů se snažil vlastním způsobem dokázat kontroverzní myšlenku chemického přenosu paměti. Laboratorní specialisté se snažili poukázat na přenos experimentálně získaných dovedností mezi cvičeným a necvičeným živočichem (červem, krysou, myší či zlatou rybkou). Experimenty poháněla fascinace možností, že by jednou v budoucnu bylo možné vzít si pilulku, jejíž specifické chemické složení by nám umožnilo pamatovat si rozsáhlé manuskripty či složité matematické matice.

Na pozadí pečlivé experimentální práce laboratorních odborníků nám autoři ukazují, jakým způsobem probíhá vědecká diskuze o objevu, který přese všechnu snahu nelze kategoricky vyloučit ani uspokojivě dokázat tak, aby došlo ve vědecké komunitě ke konsenzu. Popis práce jednotlivých týmů odhaluje, že pokusy se stávají čím dál víc místně specifické, důležitá je práce a zručnost každého experimentátora, zkrátka přibývá faktorů, které mohou nějakým způsobem ovlivnit průběh experimentu, čímž se ztěžuje možnost jejich replikace jinými vědeckými centry a zároveň se zmenšuje kredibilita takto specificky získaného pozitivního výsledku. Vědecká komunita se pak zpravidla rozděluje na dva tábory - na ten, který se věnuje kritice získávaných poznatků a způsobu, jakým jsou získávány, a na ten, který se snaží hledat podpůrné argumenty pro získané výsledky. V tomto případě se tak dělo do chvíle, než se stal tento typ výzkumu natolik specifický a finančně náročný, že se mu nadále věnovalo pouze jedno laboratorní centrum. Vlivem nového významnějšího objevu v této oblasti vlna zájmu o tuto kontroverzní myšlenku opadla docela.